

Larisa Țurcan, Victor Zepca, Lora Gițu
AUTOAPRECIEREA STĂRII DE SĂNĂTATE ÎN RÂNDUL ELEVILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Centrul Național de Sănătate Publică
USMF „Nicolae Testemițanu”, Catedra de Medicină de familie

SUMMARY

SELF-ESTIMATION OF HEALTH LEVELS AMONG PUPILS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Keywords: pupils, complaints, organ systems.

Introduction: Self-estimation of health levels among pupils represents a fundamental criterion in assessing the results of the methods applied in order to increase the living and occupational standard in the main, and medical care activity particularly.

Objectives: The aim of this study was self-estimation of health levels in different organ systems, among pupils from high schools (9th - 12th classes), so in the rural area, as in the urban area from the Republic of Moldova.

Methods and materials: Data were collected from a sample of 1624 pupils from high schools (9th - 12th classes) of the Republic of Moldova, 742 of them being from rural area by high schools with teaching in Romanian (419 – girls, 323 – boys); urban area included 466 pupils (249 – girls, 217 – boys) from high schools with teaching in Romanian, and 416 pupils (211 – girls, 205 - boys) from high schools with teaching in Russian.

Results: According to the research data, a main percentage of complaints on the targeted 9 organ systems were defined. On central nervous system was noted (80.0% - 83.9%) of complaints. Gastro-intestinal tract was affected as follows: subjective complaints (67.6% - 75.0%), abdominal complaints (74.5% - 76.7%). On genitourinary system, the number of complaining pupils was (80.9% - 88.5%), while the respiratory system was affected in (77.9% - 83.0%) of cases. Health issues related to osteoarticular system, especially big joints, were noted in (53.4% - 59.9%); wrist joints were involved in (26.8% - 40.3%) of cases, while pain in the different muscle groups – in (57.9 - 76.9%). On peripheral innervations and vascularisation, (33.5% - 50.5%) of complaints were noted. Vision issues were underlined in (59.1% - 64.7%) cases; about (27.4% - 41.9%) of pupils claimed of dull pain in specific regions. Also, dermatological issues were registered as follows: subjective complaints – (36.7% - 45.4%), objective complaints – (26.7% - 43.8%).

Conclusion: Most of the complaints were marked on the following organ systems: genitourinary system (80.9% - 88.5%), central nervous system (80.0% - 83.9%), respiratory system (77.9% - 83.0%).

РЕЗЮМЕ

САМОСТОЯТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ ЗДОРОВЬЯ В РЯДАХ УЧЕНИКОВ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Ключевые слова: ученики, жалобы, системы органов.

Введение: Самостоятельная оценка состояния здоровья учеников, является основным критерием в определении результатов принятых мер, в виду повышения стандарта занятости и уровня жизни, в общем, и медико-санитарной деятельности в частности.

Цель: Цель исследования состоит в самостоятельной оценке состояния разных органов и систем, в рядах учеников 9-го по 12-го классов из городской и сельской местности Республики Молдова.

Материалы и методы: В исследовании было включено 1624 учеников с 9-го по 12-го классов из Республики Молдова, из которых 742 — из сельской местности (419 — девочек, 323 — мальчиков) из лицеев с преподаванием на румынском языке; из городской местности 466 учеников (249 – девочек, 217 – мальчиков) из лицеев с преподаванием на румынском языке и 416 учеников (211 — девочек, 205 — мальчиков) из лицеев с преподаванием на русском языке.

Результаты: Исходя из результатов исследования, по 9 анализируемым органам, количество жалоб распределилось следующим образом: связанные с центральной нервной системой - (80,0% - 83,9%); желудочно-кишечным трактом, субъективные жалобы - (67,6% - 75,0%), жалобы в области живота - (74,5% - 76,7%); мочеполовой системой - (80,9% - 88,5% девочек); дыхательной системой - (77,9% - 83,0%); костно-суставной системой, а именно, на уровне больших суставов - (53,4% - 59,9%), маленьких суставов кисти - (26,8% - 40,3%), боли в различных группах мышц - (57,9% - 76,9%); периферической кровообращение и иннервации -

(50,5% - 33,5%); визуального аппарата - (59,1% - 64,7%); ноющие боли в разных местах - (27,4% - 41,9%); а также субъективные - (36,75 - 45,4%) и объективные дерматологические жалобы - (26,7% - 43,8%).

Заклучение: Самое большое количество жалоб были связаны с: мочеполовой системой - (80,9% - 88,5% девочек), центральной нервной системой - (80,0% - 83,9%) и дыхательной системой - (77,9% - 83,0%).

Introducere. Starea de sănătate reprezintă un indicator important al condițiilor de mediu, de viață și un criteriu fundamental în vederea aprecierii rezultatelor privind măsurile aplicate în scopul ridicării standardului de trai și ocupațional, în general, și a activității medico-sanitare, în special [1].

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) definește adolescența ca “o perioadă de tranziție” de la copilărie la maturitate, în timpul căreia tinerii experimentează marea schimbare, adică pubertatea, dar nu își asumă imediat rolurile, privilegiile și responsabilitățile maturității” [2].

Copilăria și adolescența sunt perioade cruciale în punerea bazelor pentru o dezvoltare sănătoasă și de sănătate mintală bună. La nivel mondial, circa 10-20% dintre persoanele tinere s-au confruntat cu probleme de sănătate mintală [3].

Adolescenții suferă schimbări de dezvoltare biologice, psihologice și sociale rapide, care duc la diverse vulnerabilități. Tranzițiile sociale și progresul au schimbat sănătatea adolescenților. Astăzi problemele lor de sănătate sunt adesea legate de comportamentul riscant și boli cronice [4].

Sănătatea elevilor, în paralel cu alți factori de risc, este determinată, în mare măsură, și de factorii mediului ocupațional, care contribuie la diminuarea rezistenței nespecifice și specifice a organismului, favorizând diverse dereglări funcționale, precum și apariția și răspândirea unor maladii [5].

Cu toate că plângerile de sănătate subiective nu corespund întotdeauna unui diagnostic specific, ele oferă un anumit disconfort, cu impact ulterior asupra calității vieții. Majoritatea acestora sunt legate de bunăstare [6].

La studierea autoaprecierii stării de sănătate a adolescenților, plângerile sunt caracterizate prin două dimensiuni: somatică (ex.: dureri de cap, dureri de spate) și psihologică (ex.: nervozitate, iritabilitate), ce pot avea diferite etiologii [7].

O prevalență în creștere a plângerilor fizice, cum ar fi durerile de cap, gât, spate și umăr, a fost raportată anume în rândul adolescenților [8].

Sănătatea mintală este determinată de o rețea largă și diversificată de factori individuali (ex.: genetica, stilul de viață, psihica), (ex.: structura familiei, prieteni, izolare), sociali și cei legați de comunitate (ex.: educația, ocuparea forței de muncă), demografici (vârsta, sexul și originea etnică) [9,10].

Adolescenții, în prezent, constituie 20% din populația lumii, iar 85% din ei trăiesc în țările în curs de dezvoltare [11].

Asocierea dintre sărăcie și sănătatea mintală pare a

avea un caracter universal, care apare în toate societățile, indiferent de nivelul lor de dezvoltare [12].

Scopul studiului este autoaprecierea stării de sănătate la nivelul diferitor sisteme de organe, în rândul elevilor din clasele liceale (IX – XII – a) atât din mediul rural, cât și din cel urban, din Republica Moldova.

Materiale și metode. Cercetările au fost efectuate în cadrul Laboratorului “Sănătatea copiilor și adolescenților” a Centului de Sănătate Publică din Chișinău. S-au utilizat metode tradiționale de prelucrare a datelor și metoda anchetării prin chestionar. Este un studiu extensiv desfășurat cu caracter static. Au fost chestionați elevi din clasele liceale (IX – XII – a), în mediul rural – 742 elevi (fete – 419, băieți – 323) din licee cu predare în limba română; în mediul urban 466 elevi (fete – 249, băieți – 217) din licee cu predare în limba română și 416 de elevi (fete - 211, băieți - 205) - din licee cu predare în limba rusă. Întrebările adresate elevilor au fost de tip închis, ele conțin plângeri specifice sistemelor de organe.

Rezultate și discuții. Primul sistem evaluat la elevi, pentru autoaprecierea stării de sănătate personală, a fost sistemul nervos vegetativ, sistemul de coagulare a sângelui, funcționalitatea inimii, sistemul endocrin la care - 604 (81,4%) elevii din mediul rural au prezentat plângeri. Dintre cei care au acuzat plângeri, cele mai frecvente au fost: extenuarea (oboseala) – 32,8% (198), cefaleea (dureri de cap) – 28,5% (172), înțepături în regiunea inimii – 28,0% (169). Însă din mediul urban, în liceele cu predare în limba română - 373 (80,0%), dintre cele mai frecvente fiind: extenuare (oboseală) – 45,0% (168), iritabilitate (nervozitate) – 31,1% (116), cefalee (dureri de cap) – 28,4% (106). Din mediul urban - 349 (83,9%) de elevi, din licee cu predare în limba rusă, cele mai frecvente plângeri au fost: iritabilitate (sunteți iritat, nervos?) – 39,3% (137), cefalee (dureri de cap) – 38,1% (133), slăbiciune – 29,5% (103).

La capitolul acuzelor sistemului gastro-intestinal, 551 (74,3%) elevi din mediul rural acuză plângeri ce țin de senzații subiective. Cele mai frecvente sunt: scăderea poftei de mâncare – 60,9% (336), greața – 34,1% (188), pirozismul (arsură la stomac) – 25,6% (141). În cazul plângerilor abdominale, 569 (76,7%) elevi din mediul rural atestă prezența lor. Printre cele mai frecvente se enumeră: dureri periodice – 37,9% (216), dureri pe nemâncate – 31,3% (178), dureri postprandiale (după luarea mesei) – 18,3% (104). Însă elevii din mediul urban, cu predare în limba română – 315 (67,6%) au cele mai frecvente senzații subiective ca: scăderea poftei de mâncare – 56,2% (177), greață – 38,7% (122), pirozism (arsură la sto-

mac) – 33,7% (106). Iar, 347 (74,5%) elevi acuză plângeri abdominale, cele mai frecvente fiind: dureri periodice – 44,4% (154), dureri pe nemâncate – 34,6% (120), xerostomie (uscăciune în gură) – 19,6% (68). Elevii din mediul urban, cu predare în limba rusă au afirmat prezența plângerilor subiective a tractului gastro-intestinal în număr de 312 (75,0 %), cele mai frecvente fiind: greața – 58,3% (182), scăderea poftei de mâncare – 47,1% (147), pirozis (arsură la stomac) – 41,3% (129). Plângeri abdominale au acuzat - 318 (76,4%) elevi, cele mai dese au fost: dureri periodice – 39,9% (127), dureri în epigastru (în regiunea stomacului) – 26,1% (83), diaree (scaune lichide frecvente) – 25,8% (82).

Afirmă prezența dereglărilor ciclului menstrual - 371 (88,5%) eleve din mediul rural, printre cele mai frecvente au fost: menstruații dureroase – 39,4% (146), ciclul menstrual neregulat – 35,6% (132), menstruații cu durata până la 3 zile – 25,1% (93). În liceele din mediul urban, cu predare în limba română - 200 (80,3%) eleve au acuzat dereglări ale ciclului menstrual, cele mai frecvente fiind ciclul menstrual neregulat – 46,5% (93), menstruații dureroase – 37,5 (75), menstruații cu durata până la 3 zile – 21,5% (43). Din mediul urban 181 (85,9%) eleve din liceele cu predare în limba rusă au afirmat că au dereglări ale ciclului menstrual, cele mai dese fiind: ciclul menstrual neregulat – 49,7% (90), menstruații dureroase – 40,3% (73), menstruații cu durata de peste 7 zile – 18,8% (34).

La nivelul sistemului respirator - 616 (83,0%) elevi din mediul rural, au afirmat că prezintă acuze, printre cele mai frecvente: tuse periodică – 43,5% (268), tuse uscată – 35,9% (221), senzație neplăcută de „zgârie” în gât – 34,7% (214). Elevii din mediul urban, cu predare în limba română - 363 (77,9 %) au acuzat plângeri, cele mai frecvente fiind: tuse uscată – 43,3% (157), tuse periodică – 38,3% (139), senzație neplăcută „zgârie” în gât – 33,6% (122), iar în liceele cu predare în limba rusă, din mediul urban 342 (82,2%) elevi au avut plângeri, cele mai dese fiind: tuse periodică – 43,9% (150), tuse uscată – 41,5% (142), tuse cu eliminarea de spută în cantități mici (tuse „umedă”) – 34,2% (117).

La întrebările cu referire la acuzele legate de sistemul osteo-articular și muscular 445 (59,9%) elevi din mediul rural, au afirmat că au dureri în articulații, care se intensifică la mișcări. Cele mai frecvente acuze fiind: dureri în articulațiile genunchiului – 55,9 % (249), dureri în articulația umărului – 28,9% (129) și 26,1% (116) – au dureri în articulațiile radio-carpiane. La această întrebare, 249 (53,4%) elevi din mediul urban, cu predare în limba română, au cele mai dese plângeri în articulațiile genunchiului – 68,9% (174), în articulațiile umărului – 22,1% (55), în articulațiile mâinii – 19,3% (48). Și 223 (53,6%) elevi din licee cu predare în limba rusă din mediul urban, au acuzat cele

mai frecvente plângeri în articulațiile genunchiului – 69,5% (155), dureri în articulația umărului – 31,8% (71), în articulațiile mâinii – 19,3% (43). Acuză dureri în regiunea articulațiilor mici ale mâinii: 299 (40,3%) elevi din mediul rural, 125 (26,8%) elevi din mediul urban cu predare în limba română și 134 (32,2%) elevi din liceele cu predare în limba rusă. Acuză dureri în regiunile unor grupe de mușchi 497 (66,9%) elevi din mediul rural, cele mai dese regiuni fiind: în mușchii spatelui – 63,6% (316), gâtului – 22,5% (112), regiunea lombară (a șalelor) – 19,3% (96). Din liceele din mediul urban cu predare în limba română 270 (57,9 %) elevi au acuzat dureri musculare, cele mai dese localizări fiind: în mușchii spatelui – 64,4% (174), ale gâtului – 28,1 (76), ale membrelor inferioare – 19,3% (52). Din mediul urban 320 (76,9%) elevi din liceele cu predare în limba rusă au acuzat dureri musculare, cele mai problematice regiuni fiind: mușchii spatelui – 52,5 % (168), ale membrelor inferioare – 52,2% (167), ale gâtului – 36,9% (118).

Pentru a scoate în evidență problemele la nivel de inervație și vascularizare periferică, a fost pusă întrebarea: „Aveți senzații neplăcute sau dureri surde, chinuitoare continuu în regiunea...?”. Astfel, s-a constatat că - 349 (47,0%) elevi din mediul rural prezintă acuze, cele mai frecvente fiind: senzație de „furnicături”, de „răcire”, de „sensibilitate la frig”, sau „amortire” ale următoarelor regiuni: mâinile – 34,4% (120), labei picioarelor – 34,4% (120), membrele inferioare – 28,4% (99). Din mediul urban din liceele, cu predare în limba română, au acuzat plângeri 156 (33,5%) elevi, dintre cele mai dese au fost: paliditatea bruscă a pielii mâinilor la frig – 31,4% (49), senzație de „furnicături”, de „răcire”, de „sensibilitate la frig”, sau „amortire” în următoarele regiuni: a labei picioarelor – 28,8% (45), a membrelor inferioare – 26,3% (41). Din mediul urban 210 (50,5%) elevi din liceele cu predare în limba rusă au acuzat plângeri, cel mai dese fiind: membrele inferioare – 39,0% (82), senzație de „furnicături”, de „răcire”, de „sensibilitate la frig”, sau „amortire” în următoarele regiuni: membrele inferioare – 32,4% (68), membrele superioare – 30,5% (64).

Au prezentat plângeri referitor la afecțiunile oculare și a anexelor 480 (64,7%) elevi din mediul rural, cele mai frecvente fiind: lacrimația – 55,8% (268), senzație de „istovire și oboseală” după lucru la calculator – 27,9% (134), fotofobie (dureri în ochi la lumină puternică) – 18,8% (90). Au afirmat plângeri 289 (62,0%) elevi din mediul urban, cu predare în limba română, cele mai dese: lacrimația – 43,6% (126), senzație de „istovire și oboseală” după lucru la calculator – 36,3% (105), înrăutățirea capacității de a vedea în depărtare – 29,1% (84). Iar din liceele cu predare în limba rusă, din mediul urban 246 (59,1%) elevi au acuzat plângeri, cele mai dese fiind: înrăutățirea capacității de a vedea în depărtare – 40,7% (100), lacrimația – 31,7% (78), senzație de „istovire și oboseală”

după lucru la calculator 23,2% (57). La întrebarea: „Aveți dureri surde în regiunea?...”, au răspuns afirmativ 311 (41,9%) elevi din mediul rural: la nivelul frunții – 46,6% (145), în regiunea ochilor – 44,7% (139) și în regiunea parietală (creștet) – 18,6% (58). Din mediul urban, din liceele cu predare în limba română, 126 (27,0%) au acuzat plângeri, cele mai frecvente au fost: dureri în regiunea frunții – 45,2% (57), a ochilor – 44,4% (56), parietală (creștet) – 22,2% (28). Iar din liceele cu predare în limba rusă din mediul urban 113 (27,2%) elevi au acuzat plângeri, cele mai des fiind: dureri în regiunea ochilor – 48,7% (55), frunții – 43,4% (49), parietală (creștet) – 29,2% (33).

De asemenea, acuză plângeri legate de problemele dermatologice: 337 (45,4%) elevi din mediul rural, cele mai frecvente fiind: uscăciunea pielii – 62,3% (210), prurit (mâncărimea pielii) – 20,8% (70), senzație „de arsură, de căldură” a pielii – 13,9% (47). Elevii din liceele cu predare în limba română, din mediul urban, au acuzat plângeri 171 (36,7%) elevi, cele mai dese au fost: uscăciune pielii – 73,1% (125), hiperemia (înroșirea) pielii – 18,1% (31), prurit (mâncărimea pielii) – 15,8% (27). Iar din liceele cu predare în limba rusă din mediul urban 169 (40,6%) elevi au acuzat plângeri, cele mai dese au fost: uscăciune pielii – 55,0% (93), descuamarea pielii (pielea se macină) – 40,8% (69), hiperemia (înroșirea) pielii – 21,3% (36). Semne obiective dermatologice prezintă 325 (43,8%) elevi, cele mai frecvente au fost: căderea părului – 76,3% (124), deformarea unghiilor – 37,5% (122), fisuri („crăpături”) – 30,8% (100). Din mediul urban 148 (49,3%) elevi din licee cu predare în limba română, au acuzat plângeri, cele mai frecvente au fost: căderea părului – 49,3% (73), fisuri („crăpături”) – 28,4% (42), deformarea unghiilor – 26,4% (39). Din liceele cu predare în limba rusă, din mediul urban 111 (26,7%) elevi au afirmat că prezintă plângeri dermatologice obiective, cele mai frecvente fiind: căderea părului – 42,3% (47), fisuri („crăpături”) – 32,4% (36), deformarea unghiilor – 27,0% (30).

Concluzii:

1. Cele mai multe plângeri s-au înregistrat la nivelul sistemelor: genito-urinar (80,9% - 88,5%), sistemul nervos central (80,0% - 83,9%), sistemul respirator (77,9% - 83,0%).

2. La nivelul sistemului nervos central, cele mai frecvente plângeri au fost: extenuarea (oboseala) și iritabilitatea.

3. Cele mai frecvente plângeri subiective ale tractului gastro-intestinal au fost: scăderea poftei de mâncare și greața, iar ce ține de plângerile abdominale - durerile periodice.

4. La nivelul sistemului genito-urinar și anume plângerile legate de ciclul menstrual, cele mai dese au fost: menstruații dureroase și ciclul menstrual neregulat.

5. La nivelul sistemului respirator cele mai frecvente acuze au fost: tuse periodică și tuse uscată.

6. La nivelul sistemului osteo – articular, cele mai problematice articulații au fost: durerile în articulația genunchiului; iar ce ține de acuzele la nivelul articulațiilor mici ale mâinii: la nivelul degetelor mâinii. Referitor la sistemul muscular, cele mai multe plângeri au fost față de grupul de mușchi ai spatelui.

7. Cele mai frecvente acuze legate de inervație și vascularizare periferică au fost: senzație de „furnicături”, de „răcire”, de „sensibilitate la frig”, sau „amortire” ale următoarelor regiuni: labei picioarelor și paliditatea bruscă a pielii mâinilor la frig.

8. Cele mai frecvente plângeri la organul vizual și anexelor sale au fost: lacrimația și înrăutățirea capacității de a vedea în depărtare. Iar ce ține de dureri surde ale unor regiuni anatomice, cele mai dese au fost cele de la nivelul frunții și celei din regiunea ochilor.

9. Cea mai frecventă problemă subiectivă dermatologică a fost - uscăciunea pielii, iar cele mai dese semne obiective au fost: căderea părului și fisurile („crăpături”).

Bibliografie

1. Всемирная Организация Здравоохранения. 10 факторов о здоровье подростков. <http://wbo.inf./features/factfi/les/adolescent.health.html>.

2. The Reproductive Health of Adolescents: A strategy for action, A Joint WHO/UNFPA/UNICEF Statement. 1989, World Health Organization, Geneva.

3. Kieling C, Baker-Henningham H, Belfer M, Conti G, Ertem I, Omigbodun O, Rohde LA, Srinath S: Child and adolescent mental health worldwide: evidence for action. *Lancet*. 2011, 378: 1515-1525. 10.1016/S0140-6736(11)60827-1.

4. Falbo GH, Buzzetti R, Cattaneo A: Homicide in children and adolescents: a case-control study in Recife, Brazil. *Bulletin of the World Health Organization*. 2001, 79: 2-7.

5. Cazacu-Stratu Angela. Estimarea igienică a condițiilor de instruire și habituale ale elevilor cu afecțiuni cronice respiratorii. Autoref. tezei de dr. în med. Chișinău, 2011.

6. Levin KA, Currie C, Muldoon J. Mental well-being and subjective health of 11- to 15-year-old boys and girls in Scotland, 1994–2006. *Eur J Public Health*. 2009;19(6):605–10.

7. Hetland J, Torsheim T, Aarø LE. Subjective health complaints in adolescence: dimensional structure and variation across gender and age. *Scand J Public Health*. 2002;30(3):223–30.

8. Hakala P, Rimpela A, Salminen JJ, Virtanen SM, Rimpela M: Back, neck, and shoulder pain in Finnish adolescents: national cross sectional surveys. *British Medical Journal*. 2002, 325 (7367): 743-745. 10.1136/bmj.325.7367.743.

9. Fisher M, Baum F: The social determinants of mental health: implications for research and health pro-

motion. Aust N Z J Psychiatry. 2010, 44: 1057-1063.10.3109/00048674.2010.509311.

10. Fryers T, Melzer D, Jenkins R: Social inequalities and the common mental disorders: a systematic review of the evidence. Soc Psychiatry Epidemiol. 2003, 38: 229-237. 10.1007/s00127-003-0627-2.

11. Blum RW, Nelson-Mmari K: The Health of Young People in a Global Context. J Adolesc Health.

2004, 35: 402-418.

12. WHO: Promoting Mental Health: Concepts, Emerging Evidence, Practice: Summary Report/A Report from the World Health Organization, Department of Mental Health and Substance Abuse in collaboration with the Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth) and the University of Melbourne. 2004, Geneva: World Health Organization.

© Palii Ina, Eșanu Veronica

Palii Ina, Eșanu Veronica
SINDROMUL METABOLIC LA COPII

*IMSP Institutul Mamei și Copilului (Director – dr. șt. med., conf. univ. S. Gladun)
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" (rector – acad. AȘM Ion Ababii)*

SUMMARY

METABOLIC SYNDROME IN CHILDREN

Keywords: Metabolic Syndrome, arterial hypertension, T2D.

The Metabolic Syndrome (MS) is a notion that has been recently accepted in paediatrics, being submitted to many controversies. The MS presupposes a group of risk factors, including: central obesity, atherogenic dyslipidemia, arterial hypertension and a high-glycemic load.

The main criteria used in diagnosing MS in the paediatric population are proposed by WHO (1999), NCEP-ATP III (2001), I DPAIA (2005) and IDF (2007). The diversity of criteria for each of the risk factors characterising MS makes it difficult to determine its unitary, overall prevalence. A simple definition of MS, a diagnostic tool in the clinical practice, which could be used comparatively easily in any country by any medical practitioner in order to identify the persons with an increased risk in developing type 2 diabetes (T2D), and other associated diseases is necessary.

РЕЗЮМЕ

МЕТАБОЛИЧЕСКИЙ СИНДРОМ У ДЕТЕЙ

Ключевые слова: метаболический синдром, артериальная гипертензия, диабет 2 типа.

Метаболический синдром (МС) представляет собой недавно принятой концепцией в педиатрии и является предметом многочисленных споров. Метаболический синдром включает в себя группу факторов риска, которые включают: ожирение, дислипидемия, артериальная гипертензия и высокий уровень глюкозы в крови.

Разнообразие критериев каждого из факторов риска используемые для диагностики МС среди детей, предложенные ВОЗ (1999), NCEP-ATP III (2001), I DPAIA (2005) и IDF (2007), затрудняют установление единой распространенности и глобальный характер МС. Разрабатывание алгоритма ранней диагностики среди детей, приведет к снижению заболеваемости и смертности от сахарного диабета (СД) и сердечно-сосудистых заболеваний.

Introducere. Subiectul sindromul metabolic (SM) la copii reprezintă o temă care suscită, mai ales în ultimii ani, tot mai mult interes, atât din partea personalului medical, a cercetătorilor, cât și din partea populației.

Acest sindrom este considerat în prezent o serioasă problemă de sănătate publică pretutindeni în lume. Importantele consecințe fizice și psihologice, costurile enorme asociate și dificultățile întâmpinate în cursul tratamentului indică în mod clar necesitatea prevenți-